

Psychopatologia

Psychopathology

Program studiów dla przedmiotu obowiązujący od cyklu kształcenia	2024/2025
Kierunek studiów	Psychologia
Rok i semestr studiów	Rok III/ Semestr V
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia na kierunku	Ogólnoakademicki
Moduł kształcenia dla przedmiotu	Kierunkowy
Nazwa specjalizacji (jeśli przedmiot specjalizacyjny)	-
Status przedmiotu	Obligatoryjny

Forma zajęć	Liczba godzin		ECTS	Forma zaliczenia	Waga
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne			
Wykład	30	24	6	Egzamin	100%
Razem za zajęcia dydaktyczne	30	24			
Praca własna studenta	75	81			
Ogółem	150	150			

Cele kształcenia dla przedmiotu

1.	Zapoznanie studentów z podstawową wiedzą dotyczącą istoty normy i patologii, różnicowania stanów normatywnych (żałoby, kryzysu sytuacyjnego, rozwojowego, konflikty) od możliwych w ich następstwie zaburzeń, mechanizmów regulacyjnych funkcji psychicznych i ich zaburzeń (poznawczych, emocjonalnych, motywacyjno- popędowych, charakterologicznych) i podstawowych typów zaburzeń psychicznych.
2.	Wskazanie na możliwość wykorzystania różnych koncepcji teoretycznych w wyjaśnianiu patomechanizmów różnych form zaburzeń psychicznych oraz na możliwości wykorzystania dostępnych źródeł teoretycznych i systemów klasyfikacji zaburzeń w diagnostyce klinicznej.
3.	Przybliżenie istotnych kwestii dotyczących kompetencji psychologa w relacji do osób z zaburzeniami zdrowia psychicznego, z wysokim ryzykiem wykluczenia społecznego.

Efekty uczenia się

WIEDZA			
L.p.	Efekty przedmiotowe (Student zna i rozumie)	Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W1	Student zna podstawowe mechanizmy funkcjonowania człowieka w normie i patologii, ze szczególnym uwzględnieniem procesów psychopatologicznych w zróżnicowanych obszarach funkcjonowania.	Ps_WG05_Mgr Ps_WG11_Mgr	Egzamin pisemny – pytania zamknięte.
W2	Student zna i rozumie różne typy zaburzeń, np. emocjonalnych, osobowości, popędowo-motywacyjnych, a także wybranych chorób psychicznych (np. schizofrenia, zespół maniako-depresyjny, depresja, zespoły otepienne), ich etiologię i symptomatologię	Ps_WG11_Mgr	Egzamin pisemny – pytania zamknięte.
W3	Student zna i rozumie współczesne klasyfikacje diagnostyczne zaburzeń psychicznych.	Ps_WG01_Mgr Ps_WG02_Mgr Ps_WG03_Mgr	Egzamin pisemny – pytania zamknięte i otwarte (z zakresu interpretacji).

UMIĘJĘTNOŚCI			
L.p.	Efekty przedmiotowe (Student potrafi)	Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji efektów uczenia się
U1	Student potrafi rozróżnić zachowania psychopatologiczne od zachowań będących w obrębie normy psychologicznej oraz wskazywać na czynniki i procesy etiologiczne zaburzeń psychicznych zachodzące w różnych kontekstach, obszarach funkcjonowania i stadiach rozwojowych.	Ps_UW07_Mgr Ps_UK01_Mgr Ps_UK02_Mgr	Egzamin pisemny – pytania zamknięte i otwarte (z zakresu interpretacji).
U2	Student potrafi określić specyfikę symptomów poznawczych, emocjonalnych, motywacyjno-popędowych i charakterologicznych zróżnicowanych zaburzeń psychicznych.	Ps_UW07_Mgr Ps_UK01_Mgr Ps_UK02_Mgr	Egzamin pisemny – pytania otwarte (z zakresu interpretacji).
U3	Student potrafi opisać i argumentować rolę psychologa w interdyscyplinarnej diagnozie i leczeniu zaburzeń psychicznych.	Ps_UW02_Mgr Ps_UW03_Mgr	Egzamin pisemny – pytania otwarte (z zakresu interpretacji).

KOMPETENCJE SPOŁECZNE			

L.p.	Efekty przedmiotowe (Student jest gotów do)	Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji efektów uczenia się
K1	Student jest gotów do rzetelnego i odpowiedzialnego wykorzystywania wiedzy z zakresu psychopatologii w praktyce klinicznej, ze szczególnym uwzględnieniem ograniczeń w możliwości wnioskowania na podstawie typowych metod diagnostycznych oraz zakresu obowiązków i kompetencji psychologa.	Ps_KK03_Mgr	Aktywność w trakcie zajęć (dyskusja, debata, pytania i odpowiedzi).
K2	Student jest gotów do wrażliwego podejścia wobec osób ujawniających różne typy zaburzeń psychicznych i różne formy nieprzystosowania społecznego.	Ps_KO05_Mgr Ps_KO06_Mgr	Aktywność w trakcie zajęć (dyskusja, debata, pytania i odpowiedzi).
K3	Student jest gotów do wykorzystywania aktualnej wiedzy z zakresu psychopatologii w procesie diagnozy i leczenia zaburzeń psychicznych, uwzględniając wyniki badań empirycznych jako kluczowe źródło informacji.	Ps_KO02_Mgr	Aktywność w trakcie zajęć (dyskusja, debata, pytania i odpowiedzi).

Treści kształcenia

L.p.	Treść kształcenia (tematyka zajęć)	Liczba godzin	
		Wykład	
		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1.	Wprowadzenie. Zakres tematyczny psychopatologii, historyczne, tradycyjne i współczesne kierunki badań. Psychopatologia vs. psychologia kliniczna vs. psychoterapia. Znaczenie wiedzy psychopatologicznej w rozumieniu zaburzeń psychicznych. Typowe metody badań psychopatologicznych.	3	2
2.	Podstawowe pojęcia psychopatologiczne – symptom, syndrom, etiologia, czynnik ryzyka. Ogólne modele rozwoju zaburzeń psychicznych – perspektywa biologiczna, psychologiczna, społeczna. Prezentacja, różnice, ograniczenia. Model stresu-diatezy, model biopsychospołeczny.	3	2
3.	Współczesne systemy klasyfikacji zaburzeń psychicznych – DSM i ICD. Podstawowe kategorie zaburzeń psychicznych. DSM III – fundament współczesnej psychopatologii.	3	2
4.	Stres, kryzys psychologiczny, stres traumatyczny, zaburzenia stresu pourazowego. Definicje i symptomatologia, dane epidemiologiczne, czynniki ryzyka, dane biologiczne i neuropsychologiczne, model biopsychospołeczny etiologii i utrzymywania się zaburzenia, konsekwencje dla funkcjonowania, możliwości i efektywność leczenia farmakologicznego i psychologicznego. PTSD jako problem społeczny i cywilizacyjny.	3	2
5.	Zaburzenia afektywne. Definicje i symptomatologia, dane epidemiologiczne, współwystępowanie zaburzeń afektywnych z zaburzeniami lękowymi, czynniki ryzyka, dane biologiczne i neuropsychologiczne, model biopsychospołeczny etiologii i utrzymywania się zaburzenia, konsekwencje dla funkcjonowania, możliwości i efektywność leczenia farmakologicznego i psychologicznego. Biologiczne vs. psychologiczne modele depresji – przegląd współczesnych badań empirycznych.	3	3
6.	Zaburzenia lękowe. Definicje i symptomatologia, dane epidemiologiczne, współwystępowanie zaburzeń lękowych z zachowaniami samobójczymi, czynniki ryzyka, dane biologiczne i neuropsychologiczne, model biopsychospołeczny etiologii i utrzymywania się zaburzenia, konsekwencje dla funkcjonowania, możliwości i efektywność leczenia farmakologicznego i psychologicznego. Psychopatologia procesów uczenia się i przetwarzania emocji jako osiowy proces etiologiczny zaburzeń lękowych – przegląd współczesnych badań empirycznych.	3	3
7.	Zaburzenia psychotyczne. Definicje i symptomatologia, dane epidemiologiczne, czynniki ryzyka, dane biologiczne i neuropsychologiczne, model biopsychospołeczny etiologii i utrzymywania się zaburzenia, konsekwencje dla funkcjonowania, możliwości i efektywność leczenia farmakologicznego i psychologicznego. Współczesne środowiskowe metody prewencji i leczenia zaburzeń psychotycznych – przegląd badań empirycznych.	3	3
8.	Zaburzenia odżywiania się. Definicje i symptomatologia, dane epidemiologiczne, czynniki ryzyka, dane biologiczne i neuropsychologiczne, model biopsychospołeczny etiologii i utrzymywania się zaburzenia, konsekwencje dla funkcjonowania, możliwości i efektywność leczenia farmakologicznego i psychologicznego. Programy edukacyjne w prewencji zaburzeń odżywiania się, zaburzenia odżywiania się w populacjach męskich – przegląd badań empirycznych.	3	3
9.	Zaburzenia osobowości. Definicje i symptomatologia, dane epidemiologiczne, czynniki ryzyka, dane biologiczne i neuropsychologiczne, model biopsychospołeczny etiologii i utrzymywania się zaburzenia, konsekwencje dla funkcjonowania, możliwości i efektywność leczenia farmakologicznego i psychologicznego. Kontrowersje i problemy ontologiczne związane z pojęciem zaburzenia osobowości.	3	2
10.	Uzależnienia. Definicje i symptomatologia, dane epidemiologiczne, czynniki ryzyka,	3	2

	dane biologiczne i neuropsychologiczne, model biopsychospołeczny etiologii i utrzymywania się zaburzenia, konsekwencje dla funkcjonowania, możliwości i efektywność leczenia farmakologicznego i psychologicznego. Uzależnienia behawioralne – wprowadzenie.		
	Razem	30	24

Metody kształcenia

Forma zajęć	Metody kształcenia
Wykład	Wykład informacyjny z prezentacją multimedialną, analiza przypadków i przykładów, dyskusja, debata.

Warunki zaliczenia

Sposób zaliczenia	Wagi (%)
	Wykład
Egzamin pisemny	100
Razem	100

Rozliczenie pracy własnej studenta

L.p.	Czynności w ramach pracy własnej	Szacowana liczba godzin	
		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1.	Lektura obowiązkowa	35	41
2.	Obowiązkowe zapoznanie się z innymi materiałami lub treściami (np. materiałami audio, wideo, narzędziami, pomocami, oprogramowaniem, sprzętem, aktami prawnymi, dokumentacją, warunkami miejsca pracy itp.)	15	15
3.	Przygotowanie do egzaminu	25	25
	Razem	75	81

Literatura obowiązkowa

1.	Butcher, J. N., Hooley, J. M., Mineka, S. (2017). <i>Psychologia zaburzeń: DSM-5</i> . Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
2.	Rosenhan, D. L., Seligman, M. E. P., Walker, E. F. (2017). <i>Psychopatologia</i> . Zysk i S-ka Wydawnictwo.
3.	American Psychiatric Association (2014). DSM-5.

Literatura uzupełniająca

1.	Jarema, M. (2016). <i>Psychiatria: Podręcznik dla studentów medycyny</i> . Wydawnictwo Lekarskie PZWL.
2.	Wolańczyk, T., Janas-Kozik, M. (2021). <i>Psychiatria dzieci i młodzieży. 1</i> . Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich.
3.	Cosci, F., & Fava, G. A. (2016). The clinical inadequacy of the DSM-5 classification of somatic symptom and related disorders: an alternative trans-diagnostic model. <i>CNS Spectrums</i> , 21(4), 310-317.

Inne materiały dydaktyczne

1.	
2.	
3.	